

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการสอนอย่างมีแบบแผนต่อการเคลื่อนไหวของข้อเข่า
ในผู้ป่วยผ่าตัดเข่าโดยใช้กล้องส่องข้อ

ชื่อผู้เขียน นาง ลีริรัตน์ หาญวงศ์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

อ. ดร. ประคิน สุจฉายา	ประธานกรรมการ
ผศ. นันทา เล็กสวัสดิ์	กรรมการ
อ. นพ. สมพันธ์ ผดุงเกียรติ	กรรมการ
ผศ. วันเพ็ญ เอี่ยมจ้อย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนอย่างมีแบบแผนต่อการเคลื่อนไหวของข้อเข่าในผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเข่าโดยใช้กล้องส่องข้อ กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มผู้ป่วยจำนวน 30 คน ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคของข้อเข่าและได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัดเข่าโดยใช้กล้องส่องข้อ ในหอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ชาย 1, 2 หอผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์หญิง 1 และหอผู้ป่วยพิเศษออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างแบ่งจำนวนเท่ากันเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบแผนการสอนผู้ป่วยเรื่องการปฏิบัติตัวภายหลังผ่าตัดเข่าโดยใช้กล้องส่องข้อ คู่มือการบริหารเข่า และการปฏิบัติตัวภายหลังผ่าตัดเข่าโดยใช้กล้องส่องข้อ แบบบันทึกข้อมูลของผู้ป่วย แบบทดสอบความรู้ในเรื่องการปฏิบัติตัวภายหลังผ่าตัดเข่าโดยใช้กล้องส่องข้อ เครื่องมือโกนิโอมิเตอร์สำหรับวัดระยะการเคลื่อนไหวของการเหยียดข้อเข่า สายวัดความยาวมาตราเมตริก และเครื่องมือวัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. กลุ่มทดลองมีคะแนนทดสอบความรู้ เรื่องการปฏิบัติตัวภายหลังผ่าตัดเข้าโดยใช้กล้องส่องข้อมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005
2. ภายหลังผ่าตัด 4 สัปดาห์ และ 6 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีคะแนนประเมินความสามารถในการเคลื่อนไหวข้อเข้าเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ภายหลังผ่าตัด 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีระยะเวลาเคลื่อนไหวของการเหยียดข้อเข้าเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ภายหลังผ่าตัด 2 สัปดาห์, 4 สัปดาห์ และ 6 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีความยาวเส้นรอบวงกล้ามเนื้อต้นขาเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005
5. ภายหลังผ่าตัด 2 สัปดาห์, 4 สัปดาห์ และ 6 สัปดาห์ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อต้นขาเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

การสอนอย่างมีแบบแผนสำหรับผู้ป่วยผ่าตัดเข้าโดยใช้กล้องส่องข้อ ช่วยให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง ช่วยให้เคลื่อนไหวข้อเข้าได้ดีขึ้น กล้ามเนื้อต้นขาที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น และป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ รวมทั้งช่วยให้การรักษาผู้ป่วยประสบผลสำเร็จดีขึ้นด้วย

A

Thesis Title   Effects of Planned Instruction on Knee Joint
Movement of Patients Undergoing Arthroscopic
Surgery

Author   Mrs. Sirirat Hanwong
M.N.S.   Medical and Surgical Nursing

Examining Committee

Dr. Prakin Suchaxaya	Chairman
Assistant Professor Nunta Leksawasdi	Member
Sompant Padungkiat, M.D.	Member
Assistant Professor Wanpen Eamjoy	Member

Abstract

The main purpose of this study was to investigate the effects of planned instruction on knee joint movement of patients undergoing arthroscopic surgery. Sample consisted of 30 patients undergoing arthroscopic surgery in orthopaedic wards at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. Subjects were selected by purposive sampling method and divided equally into experimental and controlled groups. The research instruments were a planned instruction for patients undergoing arthroscopic surgery, a manual of knee-exercise and post arthroscopic surgery activities, a knowledge testing items on post arthroscopic surgery activities, a goniometer for measuring range of motion, a metric tape, and an instrument to measure thigh muscle

8

strength. Data were analysed by using frequency and t-test. The results were as follows:

1. The post arthroscopic surgery knowledge test score of the experimental group was statistically significant higher than the controlled group at the level of .005.

2. After two and six postoperative weeks, the increased scores on evaluation of knee joint movement of the experimental group were statistically significant higher than the controlled group at the level of .05.

3. After four postoperative weeks, the increased range of motion of knee of the experimental group was statistically significant higher than the controlled group at the level of .05.

4. After two, four and six postoperative weeks, the increased circumferences of thigh of the experimental group were statistically significant higher than the controlled group at the level of .005.

5. After two, four and six postoperative weeks, the increased strength of thigh muscle of the two groups were not different.

Planned instruction for patients undergoing arthroscopic surgery helps patients to perform appropriate activities which result in increasing range of motion, more healthy thigh muscle, preventing complications including better therapeutic outcomes.